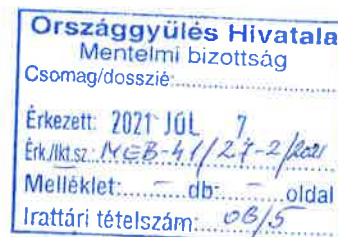

Országgyűlés Hivatala
Párbeszéd Magyarországért Párt Országgyűlési Képviselőcsoportja
Frakcióvezető

Mentelmi Bizottság
részére

Dr. Hargitai János elnök
útján

Tisztelt Mentelmi Bizottság!

Alulírott **Szabó Tímea** országgyűlési képviselő, a t. Házelnök 2021. március 11. napján kelt **OE-41/424-1/2021. számú házelnöki döntésének** (a továbbiakban: Házelnöki Döntés)

hatályon kívül helyezését kérem

az alábbi indokok alapján.

A szankciót megalapozó tényállás a Házelnöki Döntés indokolása szerint az, hogy én 2021. június 15-i ülésnapon felmentem a szónoki emelvényre, ahova egy zászlót helyeztem el, amelyen vörös körben a „FIDESZ” felirat, fölötte a Kínai Népköztársaság zászlajában található csillagok szerepelnek. A döntés szerint ez egyrészt a véleménynyilvánítás meg nem engedett módja, másrészt emiatt a magatartás miatt engem figyelmeztetni kellett, ami miatt az éppen elhangzó államtitkári választ meg kellett szakítani, majd miután az államtitkár szót kapott, azt a képviselő folyamatos bekiabálása kísérte az ülést vezető elnök ismételt figyelmeztetése ellenére.

A kiszabott szankció -amely a jogszabály szerinti legmagasabb - mértéke kapcsán a Házelnöki Döntés súlyosbító körülményként veszi figyelembe a házszabályi rendelkezések megsértésének súlyát és azt, hogy nem először kellett velem szemben a jelen ciklusban szankciót alkalmazni. Azt, hogy miben állna a házszabályi rendelkezések megsértésének súlya, illetve azt, hogy jelen ciklusban melyik évben,

milyen magatartás miatt szankciót alkalmaztak velem szemben, az indokolás nem tartalmazza.

I. A Házelnöki Döntés ténybelileg az alábbiak szerint megalapozatlan.

A Házelnöki Döntésben foglaltakkal ellentétben az ülésnap eseményeit rögzítő Országgyűlési Napló tanúsága szerint az ülést egyetlen másodpercre sem kellett megszakítani, de az is bizonyos, hogy a támadott döntésből nem derül ki, hogy a megszakítás egy másodpercet vagy tíz órát volna igénybe, így az ülés megszakításával kapcsolatos indokolás egyszerre valótlan és megalapozatlan.

Minderre tekintettel indítványozom, hogy az esetről készült videófelvételt a tisztelt Mentelmi Bizottság jelen kérelmem elbírálása körében szerezzék be és tekintse meg.

A tényekre vonatkozó objektív információk beszerzése nélkül ugyanis az ügyemben megalapozott döntés értelemszerűen nem hozható. Az objektív tényekre alapított döntés a tisztességes eljárás olyan minimumkövetelménye, amit álláspontom szerint a tisztelt Mentelmi Bizottságnak is figyelembe kell vennie, különös tekintettel az ügy tárgyát képező szankció jellegére és súlyára.

II. A Házelnöki Döntés jogilag az alábbiakra figyelemmel megalapozatlan.

Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerint „*Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához*”, a (2) bekezdés második fordulata szerint továbbá Magyarország „*biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.*” A jogszabályok értelmezésekor az Alaptörvény 28. cikke szerint „*azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.*”

Magyarország részese az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: Egyezmény), amelynek 10. cikk 1. bekezdése értelmében „*Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát.*” Az Egyezményt az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjoga tölti ki részletes tartalommal.

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ogytv.) preambuluma hangsúlyozza „*valamennyi országgyűlési képviselő közös felelősségét Magyarország, a magyar nemzet és a közjó szolgálatáért*”, megerősítve, hogy „*a demokratikus állami működés nélkülözhetetlen feltétele, hogy az Országgyűlés törvényhozó és a végrehajtó hatalom feletti ellenőrző feladatait hatékonyan és átláthatóan gyakorolhassa*”. Az Ogytv. célja továbbá, hogy biztosítsa „*a képviselői jogok rendeltetésszerű gyakorlásának sérthetetlenségét és az Országgyűlés közjogi helyzetéhez méltó működését*”.

A fenti jogforrások jelölik ki az ügyben irányadó jogszabályi rendelkezések értelmezési tartományát.

Az Ogytv. 46/E. § szerint „*Azt a képviselőt, aki az ülés, a vita vagy a szavazás menetét zavarja, vagy az Országgyűlés ülésének résztvevőjét az üléstermi jogai gyakorlásában vagy kötelezettségei teljesítésében zavarja, az ülést vezető elnök az adott ülésnapról vagy ülésről kizárhatja vagy a képviselő azonnali hatályú kitiltását rendelheti el.*” A 47. § (1) bekezdés c) pontja szerint pedig „*A házelnök a képviselő tiszteletdíját [...] a 46/E. § szerinti esetben minimum a képviselő kéthavi tiszteletdíja összegével, de legfeljebb négyhavi tiszteletdíja összegével megegyező mértékben csökkenti.*”

A Házelnöki Döntés indokolása az „*Országgyűlés ülésének menetét vagy az Országgyűlés ülésének résztvevőjét az üléstermi jogai gyakorlásában vagy kötelezettségei teljesítésében zavarja*” fordulatot jelölte meg a 46/E. §-ra alapított döntés jogalapjául. Ezt a magatartást nem valósítottam meg, a zászló kitételével nem akadályoztam senki beszédét.

Ami a bekiabálást illeti, az tipikus része a parlamenti vitáknak, amit 99%-ban nem szankcionál a Házelnök. Konkrétan az ugyanezen napról készült Országgyűlési Napló tanúsága szerint a beszédek alatt több bekiabálás hangzott el a Parlamentben ellenzéki képviselők beszéde alatt is, azokat mégsem szankcionálta semmi a Házelnök. Utalok itt a Napló 30880., 30881. oldalakon rögzítettekre, különösen arra, amikor a kormánypárti képviselők a „*Hívjatok orvost!*” mondatot kiabálják. Ezeket semmilyen szankció nem követte, amiből az következik, hogy az ilyen magatartást kormánypárti képviselő esetén nem tekinti jogsértésnek a Házelnök, ellenzéki képviselő esetén

ugyanakkor szankciót megalapozó jogsértésnek minősíti, ami politikai alapú diszkrimináció.

A diszkriminatív gyakorlatot támasztja alá a t. Házelnök saját gyakorlata a 2020-as évben is. A parlamenti felszólaláshoz kapcsolódó beszédjog nyilvánvalóan az egyik legfontosabb „üléstermi jog”, hiszen országgyűlési felszólalás máshol, mint az ülésteremben nem is tehető. Ennek ellenére nem tekintette a házelnök az üléstermi jogban való zavarásnak, amikor 2020. április 20. napján a felszólalásomat nemhogy zavarta, de annak végigmondásában meg is akadályozta a kormánypárti képviselők zajkeltéssel megvalósított obstrukciója. A Párbeszéd frakcióvezetőjének beszédjogát tartalmilag teljesen elvonó kormánypárti képviselői magatartást a t. Házelnök úr nem találta kifogásolhatónak: a jegyzőkönyv tanúsága szerint a szó megvonását követően úgy reagált a helyzetre, hogy *„Sajnos, az ön által kiváltott viharos tetszésnyilvánítással nem tudtam mit kezdeni.”* [lásd: Országgyűlési Napló, 120. szám, 16373 oldal] Vagyis ha én zavarok állítólag mást a beszéde elmondásában, az szankcióval jár, ha az én beszédemet lehetetlenítik el a kormánypárti képviselők, akkor azzal a Házelnök nem tud mit kezdeni.

A 46/E. § szöveghű értelmezése mellett az alkotmánykonform (Egyezménykonform) értelmezés is a Házelnöki Döntés hatályon kívül helyezését indokolja. A demokratikus jogállamokban ugyanis az Alaptörvény IX. cikkében és az Egyezmény 10. cikkében védett *„véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van: nemcsak az egyéni önkifejezés, a személy szabad kibontakozásának és szellemi autonómiájának záloga, hanem egyúttal a demokratikus közvélemény és akaratképzés nélkülözhetetlen forrása is.”* [13/2014. (IV. 18.) AB határozat, 23. bek.] Az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatában részletesen vizsgálta a közszereplők bírálhatóságát és a bírálhatóság határait. E döntésében az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a véleményszabadság *„különleges védelmet követel akkor, amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. A közhatalom gyakorlásában résztvevő személyek védelmében a véleménynyilvánítás szabadságának szűkebb körű korlátozása felel meg a demokratikus jogállamiságból adódó alkotmányos követelményeknek. A demokratikus társadalom létezésének és fejlődésének nélkülözhetetlen eleme a*

közügyek vitatása, amely feltételezi a különböző politikai nézetek, vélemények kinyilvánítását, a közhatalom működésének bírálatát. A demokratikus hagyományokkal rendelkező társadalmak tapasztalatai szerint is e vitákban esetenként kellemetlen, éles, esetleg igazságtalan támadásokat intéznek a kormányzat és a közhivatalnokok ellen és nyilvánosságra kerülnek olyan tények is, amelyek a közéleti szereplők becsületének csorbítására alkalmasak” [ABH 1994, 219, 228.]. *„Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a demokrácia lényegi eleméhez tartozik az állami és önkormányzati intézményrendszer működésének és tevékenységének szabad bírálata, kritikája még akkor is, ha a kritika túlzó jellegű értékítélet formájában ölt testet (ABH 1994, 219, 230.) [13/2014. (IV. 18.)”* AB határozat, 27. bek.] A parlamenti fegyelmi jog az Alaptörvény 5. cikk (7) bekezdésén alapul, célja az Országgyűlés működésének biztosítása és méltóságának fenntartása. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében azonban alapvető jogot csak a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan lehet korlátozni, azaz a fegyelmi jog csak e korlátok között gyakorolható.

Magatartásom a parlamenti működést egyáltalán nem akadályozta. Az, hogy a zászló kitétele miatt esetleg mások kiabáltak, nem nekem felróható, és álláspontom szerint – különös tekintettel a parlamenti viták szokásos menetére és az azzal kapcsolatos házelnöki gyakorlatra - nem éri el a sérelem jogilag értékelhető szintjét. A magyar parlamentarizmustól sohasem volt idegen a heves vita, sőt, e körben az erős kifejezések használata, akár verbális, akár nonverbális formában, sokszor elérve az obstrukció szintjét is. E jelenségek egyidősek a parlamentáris demokráciával. A közvélemény ezzel tisztában is van, arra mint a törvényhozás működésével együtt járó jelenségre tekint. Ettől az Országgyűlésbe vetett közbizalom nem csökken.

A kiszabott, lehető legsúlyosabb, négyhavi tiszteletdíjra rúgó büntetés pedig semmiképpen nem arányos az esetlegesen okozott kellemetlenséggel. Különösen így van ez arra figyelemmel, hogy a zászló kitűzésével egy közbotrányt jelentő kormányzati döntéssel szemben tiltakozásomat fejeztem ki szimbolikus kommunikáció útján – nevezetesen azt, hogy a magyar diákoknak szóló Diákváros helyett a kormány a magyar adófizetői pénzből kínai elitegyetemmel kíván létesíteni a magyar polgárok megkérdése nélkül.

A rám kiszabott fegyelmi büntetés nem felel meg továbbá az Egyezmény elvárásainak sem. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) Nagyykamarája a *Karácsony and Others v. Hungary* ítéletében úgy foglalt állást a parlamenti képviselők szólásszabadsághoz való joga és a parlamenti fegyelmi jogkör vonatkozásában, hogy a szólásszabadság jogának gyakorlása kapcsán alkalmazott szankciók nem egyeztethetők össze a képviselők 10. cikkben foglalt szólásszabadsághoz való jogával, ha azok jogszabályi alapja hiányzik, vagy kirívóan aránytalanok az állítólagos fegyelmi jogsértéshez képest (153. pont). A fentiekre tekintettel az Ogytv. – egyébként rendkívül tág megfogalmazású – 46/E. §-a eleve nem vonatkozik az én magatartásomra, így álláspontom szerint a jogszabályi alap is hiányzik.

A 2020. február 1. napja óta kiszabható, jelentősen megemelt mértékű bírság maximális összegének kiszabása pedig rendkívül aránytalaná is teszi a szankciót.

A Bíróság ezen felül rögzítette, hogy a parlamenti fegyelmi szankció alkalmazásának lehetősége egy demokratikus, plurális politikai rendszerben nem lehet hatalmi eszköz a többségi politikai erő kezében. A Bíróság fokozott jelentőséget tulajdonít a parlamenti kisebbség védelmének, ezért különös gondossággal vizsgál meg minden olyan gyakorlatot, amely kizárólag vagy alapvetően az ellenzék hátrányára érvényesül (147. pont). A Népszava 2020. október 28-án, közérdekű adatigényléseken alapuló tényfeltáró cikkben mutatta ki, hogy a t. Házelnök úr által 2010 óta kiszabott összesen közel nyolcvanmillió forintnyi büntetés mindössze töredékét, alig több mint fél százaléka érintett kormánypárti képviselőt (link: <http://bit.ly/30NUiaq>). (E körben megjegyzendő, hogy maga a t. Házelnök úr kommentálta úgy a fegyelmi büntetéseket jelentősen szigorító módosításokat az Inforádió Aréna című műsorában, hogy azok célja, hogy a szankció „*legalább fájjon*”). A számok azt mutatják, hogy e fájdalom a gyakorlatban szinte kizárólag az ellenzéki képviselők jussa. Mindemellett a fent bemutatott esetem és a számos, jelenleg is a Bíróság előtt lévő magyar ellenzéki politikus emberi jogi ügye jelzi, hogy a magyar parlamenti fegyelmi rendszer kifejezetten a kormánypárt hatalmi eszköze, amelynek célja és eredménye az ellenzéki képviselőkkel szembeni represszió.

Bízom benne, hogy a tisztelt Mentelmi Bizottság a fenti érveim fényében helyt ad a kérelmemnek, hozzájárulva ahhoz, hogy az Országgyűlés egyszer valóban a különböző preferenciákkal rendelkező választópolgárok értékeit és érdekeit becsatornázó választott képviselők konstruktív, kompromisszumra törekvő és méltóságteljes vitájának helyszíne legyen. Nem pedig egy olyan intézmény, amely egyszerűen a többségi vélemény állandó és kizárólagos uralmát testesíti meg az aktuális kisebbség felett. Képviselőként és választott jegyzőként én minden nap e kötelességem tudatában végzem a munkámat. Bízom benne, hogy a tisztelt Mentelmi Bizottság a magyar parlamentarizmus hagyományaihoz és a rendszerváltás vívmányaihoz hű, korrekt parlamenti fegyelmi gyakorlat kialakítása érdekében él a rá ruházott hatalommal, és kérelmemnek helyt adva objektív bizonyítást folytat le a tények megállapítása érdekében, majd ezeket és a fent kifejtett érveimet figyelembe véve megsemmisíti a Házelnöki Döntést. Ha ugyanis az Országházban nem a jog, hanem a nyers erő az úr, akkor a Parlamentnek nem lehet tekintélye sem. Ez pedig a demokrácia végét jelenti.

Budapest, július 7.

Tisztelettel:

Szabó Tímea
országgyűlési képviselő